

uspehe, ki jih je dosegla v politiki. Ko bi se vsi stanovi hoteli že vendar postaviti na to stališče, kakor se je postavila duhovščina, da zlorablja svojo službo v politiške namene, kje bi bili že danes!

In to taktiko priporočamo učiteljstvu. Učitelj, ki ne postopa tako brezobzirno, ki ne parira vsakega nasprotnikovega udarca takoj, tak učitelj je našemu ljudstvu le pol-moža, ki ne ve dosti več, kakor ve ono, ki se ne upa več, kakor se upa ono. Tak učitelj izgine popolnoma v ljudstvu, preko njega gre ljudstvo na vsakdanje delo in ne sme se čuditi, ako tak učitelj ne dobi dovolj posluha za svoje zahteve, da naleti le povsod na gluhe in slepe ljudi.

In dovolj žalostno je, da se ravno med učiteljstvom dobi še nekaj takih, ki gredo rajši slepo s svojimi načelnimi nasprotniki, iz gole sebičnosti, zaradi momentane, osebne koristi, namesto da bi ostali v vrstah svojih tovarišev, ki se bojujejo za obči blagor, ter se pokazali značajne može. — Toda ti „značajni“ naj bodo prepričani, da jih vrže njih zaveznik takoj med staro šaro, kakor hitro bo videl, da jih ne potrebuje več.

Naša parola bodi: neustrašeno v boj kakor pravi možje in značaji, zakaj samo to nam prinese boljše bodočnost!

Naš denarni zavod.

Geslo: Kar plodonosno naložim,
v pomoč le sebi podarim.

Hranilnica in posojilnica Učiteljskega konvikta v Ljubljani,

registrovana zadruga z omejenim jamstvom.
Promet do konca sušca 1907 K 38.118.65.

Naznanilo. Kdor želi od zadruga kakih informacij, naj za odgovor priloži 20 h v poštnih znamkah. Na prošnje brez vpošiljatve navedenih znamk se ne odgovarja.

† Nadučitelj Francišek Pápa.

Dne 11. marca t. l. zvečer ob polu 9. uri se je hipoma raznesla vest, da je nenadoma umrl, zadet od srčne kapi, nadučitelj Francišek Pápa. Po zdravniških izrekih ni bilo pričakovati ozdravljenja, a tako nagle smrti se ni nadejal nihče. Pokojnik je trpel na zapnenju aorte. Že davno potreben miru in počitka, osobito še, ker je bil lahko vznemirljive narave, je

Moji napor, uspehi in neuspehi.

Spisal Ivan Lapajne.

(Dalje.)

Kako sem imel smolo baš pri tem založniku glede slovenskega atlanta, to sem že omenil. Nevšeč mi je bilo še bolj, da sem mu bil neki Pokornyjev prirodopis brezuspešno poslovenil. Ta svoje dni sloveči pisatelj je spisal „Naturgeschichte“ za četrti, peti (ali celo šesti) razred ljudske šole v enem zvezku. Ni bila še knjiga potrjena od ministrstva, že sem se lotil nje-nega prevajanja, ker sem se za trdno nadejal, da bo potrjena. Jaz obračam, minister pa obrne. Referent ni bil več tistih nazorov kakor pred petimi ali osmimi leti, ko so se priporočale tudi knjige za realije v ljudskih šolah, marveč ravno nasprotnih nazorov, češ, takih knjig ni treba v ljudskih šolah.

Zaradi teh načelnih razlogov ni bil nemški original potrjen, in zaradi tega nepotrčila tudi ni hotel Tempsky založiti mojega slovenskega prevoda.

V slovenskih ljudskih šolah imajo za nemški jezik posebne učne knjige, v tržaški okolici jih imajo za laški jezik in v nemških ljudskih šolah na Češkem imajo tudi c. kr. učne knjige za češki jezik. Za slovenski jezik, kot predmet na nemških

vendar še pohajal v šolo do novega leta, dokler mu ni zdravnik brez ovinkov povedal, da se lahko hipoma zgrudi v šoli. Potem je nastopil šestmesečni dopust, a ga užival komaj dva meseca. Dan pred smrtjo je bil še v družbi in poudarjal, da se počuti boljšega, kar mu je moral tudi vsakdo potrditi. Kdo bi mislil, da bo po preteku štirindvajsetih ur ležal na mrtvaškem odru. Sicer je pa smrt kar hipoma nastopila. Govoril je še s svojima sinovoma in se tisti trenutek zgrudil mrtev. Bil je svoji rodovini najskrbnejši oče, kar je splošno znano.

Pokojnik se je porodil 18. marca 1850. leta v Tržiču na Gorenjskem. Po dovršeni ljudski šoli je vstopil v ljubljansko realko ter dovršil štiri realne razrede, nakar je vstopil v učiteljsko. Kot 18 letni mladenič je prebil v Ljubljani izkušnjo učne usposobljenosti. Služil je potem kot podučitelj v Starem trgu pri Ložu, kmalu pa je prišel kot učitelj v Kočevje, kjer je postal tudi nadučitelj in voditelj ondotne deške ljudske šole. Leta 1880. je bil v enaki lastnosti prestavljen v Metliko. Štiri leta pozneje, namreč 1884. leta, pa je bil imenovan za nadučitelja v Škofji Loki, kjer je deloval do svoje smrti, torej 23 let.

Pogreb se je vršil 13. marca. Bil je naravnost veličasten; učenci deške šole, zunanja uršulinska šola, uradništvo in meščanstvo, pokojnikovi tovariši in tovarišice: razvila se je nepregledna vrsta občinstva. Poleg polnoštevilno zastopanega učiteljstva kranjskega okraja so prihiteli tudi tovariši iz drugih okrajev. Zbor učiteljskih pevcev je kot zadnji pozdrav svojemu tovarišu zapel dvoje milih žalostink. Počivaj v miru in uživaj onkraj groba mir, ki Ti ga svet ni mogel dati!

Goriški kateheti.

Goriški deželni zbor je brez ugovora sprejel v seji dne 16. pret. meseca po šolskem odseku predlagano izpremembo § 6. zakona z dne 28. februarja 1890 glede nagrad za poučevanje verouka na javnih ljudskih šolah.

Ta paragraf ima sedaj tako besedilo:

„Stalne plače posebnih učiteljev veronauka se uredi po predpisih, veljavnih za službene prejemke posvetnih učiteljev dotične šole in za upokojitev teh učiteljev ter za preskrbnine preostalim. — V kateri obstoječih plačilnih razredov se ima uvrstiti poseben učitelj veronauka, ki se namesti s stalno plačo na javnih ljudskih šolah, odločuje glede na važnost dotične šole

ljudskih šolah sem bil pa jaz po vzorcu čeških knjig pripravil v rokopisu slovenske vadnice za nemške šole. Bamberg je bil pripravljen, da jih založi, če vlada poprej rokopis potrdi. Ali vlada tega ni storila.

Kakor mojster in rokodelčič, brez dobrega orodja nič ne moreta opraviti, tako se tudi učitelju in učencu brez učil in brez samoučil slabo godi. To sem izprevidel koj, ko sem začel učiteljevati v prehodni dobi iz stare šole v novo šolo v letih 1869, 1870, 1871 itd. Takrat niso imele šole nič učil, učitelji nič pomočkov za raznovrstno nazorno poučevanje in učenci tudi veliko premalo samoučil.

Učitelji so si pomagali s tem, ko so hoteli eni in drugi predmet nazorno poučevati, da so iskali slike v ilustrovanih časnikih in knjigah, ki so pa takrat bili redki. Učenci so imeli pa nakakšnih „tekah“ slabe živalske ali druge slike z nemškim tekstom ali še brez tega, kar je bilo enako malo ali nič vredno.

Učitelji, iznajdljivi in vneti za napredek, kakršen je bil n. pr. Stegnar v Idriji, so tudi sami risali ali na drug način izdelovali učila, recimo risarske predloge, zemljevide in dr. Če-tudi je bilo v letih 1869.—1872. kaj malo učil in samoučil,